

# Acta Societatis Botanicorum Poloniae

Vol. XIII. № 2. 1936.

---

F. KRAWIEC.

(Z Zakładu Botaniki Ogólnej U. P.).

## PRZYCZYNEK DO ZNAJOMOŚCI FLORY POROSTÓW LUBELSZCZYNY.

(Contribution à la connaissance des lichens du plateau  
de Lublin).

(Wpłynęło 20.V 1936 r.).

W ubiegłym roku ukazała się praca T. Sulmy p. t. Beiträge zur Kenntnis der Flechtenflora des Lubliner Hügellandes (Acta Soc. Bot. Pol. Vol. XII. Warszawa 1935). Jest ona rezultatem kilkoletnich badań autora, pozatem zaś uwzględnia obszerną, niepublikowaną pracę Berdaua i jego zielnik, oraz prace Filipowicza i Błońskiego. Razem podaje T. Sulma dla Wyżyny Lubelskiej przeszło 200 gatunków.

W zestawieniu tem pominięta została mała praca Sawicza, dotycząca flory porostów Lubelszczyzny, a mianowicie: V. P. Sawicz — Spisok liszajnikow, sobrannyh S. S. Ganeszynym w Nowo-Aleksandrijskom ujezdzie Lublinskoj gubernii w 1907 g. (Izvestia Głównego Botan. Sada T. XIX).

Z 31 gatunków zebranych przez Ganeszyna w powiecie Puławskim większość stanowią formy pospolite. Z pośród gatunków ciekawszych na specjalną uwagę zasługuje *Letharia thamnodes*, znaleziona poraz drugi dopiero przez Sulmę, a poza Lubelskiem w Polsce dotychczas nie notowana. Z gatunków, które Sulma uważa za nowe dla tego terenu Sawicz podaje następujące: *Usnea plicata*, *Letharia thamnodes*, *L. divaricata*, *Parmelia olivacea*, *P. verruculifera* var. *conspurcata* (= *P. subargentifera*), *Pertusaria amara*, *Ca-*

*loplaca aurantiaca*, *Cladonia cornuta*, *Cl. verticillata*, *Peltigera praetextata*. Kilku gatunków nie odnalazł na tym terenie jeszcze nikt poza Ganeszynem, a mianowicie *Cladonia alpestris*, *Cl. turgida* i *Cl. pyxidata* var. *neglecta*.

W lipcu 1931 r., biorąc udział w wycieczce Koła Przyrodników U. P. do Lubelszczyzny i korzystając z gościnności Pp. Inż. F. Papiewskich z Lublina, zbierałem porosty w następujących okolicach Wyżyny Lubelskiej: Kazimierz Dolny nad Wisłą, Lublin, Puławy, Ludwinów koło Czemiernik, okolice jez. Siemień na połud.-zach. od Parczewa, Minkowice, Niemce. Razem zebrałem na tym terenie 95 gatunków, w tem 23 dotychczas nie podawane z Lubelszczyzny. *Usnea Was-muthii* Räs. jest gatunkiem nowym dla flory porostów Polski.

Chociaż obserwacje moje są b. fragmentaryczne, chcę zwrócić uwagę na niektóre zespoły porostów, spotykane w okolicy Kazimierza Dolnego nad Wisłą. Specyficzną florę porostów spotykamy tu na skałach wapiennych w obrębie kamieniołomów lub na małych kamieniach wapiennych, rozrzuconych w okolicy. Występują na nich: *Verrucaria nigrescens*, *V. rupestris*, *Protoblastenia rupestris*, *Placynthium nigrum*, *Lecanora dispersa* i inne pospolite gatunki nitrofilne. Na murach baszty, płotach kamiennych i ścianach śpichrzów, oprócz większości wyżej wspomnianych gatunków, znajdowałem jeszcze *Sarcogyne* (*Biatorina*) *pruinosa*, *Lecanora calcarea*, *L. galactina*, *Caloplaca decipiens*.

Wielkie bogactwo gatunków rodzaju *Cladonia* można znaleźć w okolicznych lasach sosnowych, gdzie występują obficie w runie leśnym bądź u nasady pni drzew (*Cladonia digitata*, *Cl. cenotea*, *Cl. coniocraea*). Znajdowałem tutaj następujące gatunki:

<i>Cladonia rangiferina</i>	<i>Cladonia gracilis</i>
„ <i>sylvatica</i>	„ <i>deformis</i>
„ <i>tenuis</i>	„ <i>pleurota</i>
„ <i>mitis</i>	„ <i>bacillaris</i>
„ <i>impexa</i>	„ <i>digitata</i>
„ <i>impexa laxiuscula</i>	„ <i>chlorophaea</i>
„ <i>furcata</i>	„ <i>coniocraea</i>
„ <i>rangiformis</i>	„ <i>cornutoradiata</i>
„ <i>uncialis</i>	„ <i>degenerans</i>
„ <i>squamosa</i>	

## SPIS GATUNKÓW.

Gatunki oznaczone gwiazdką (\*) nie były dotychczas podane z terenu Lubelszczyzny.

*Verrucariaceae.*

1. *Verrucaria rupestris* Schrad. Kazimierz Dolny, na wapieniach kamieniołomów, głazach wapiennych, ścianach baszty, śpichrzów; gat. pospolity.
2. *V. nigrescens* Pers. Kazimierz Dolny, jak gat. poprzedni i często razem z nim.

*Caliciaceae.*

3. *Chaenotheca chrysocephala* (Ach.) Th. Fr. Ludwinów k. Czemiernik, na korze drzew w lesie sosnowym.
4. *Ch. melanophaea* (Ach.) Zwackh. Niemce, w lesie sosnowym na korze drzew.
5. *Coniocybe furfuracea* (L.) Ach. Świdnik k. Lublina, w lesie mieszanym u nasady pnia drzewa.

*Pannariaceae.*

- \*6. *Placynthium nigrum* (Huds.) S. Grey. Kazimierz Dolny, na skałach i głazach wapiennych zwłaszcza w pobliżu kamieniołomów.

*Peltigeraceae.*

7. *Peltigera canina* (L.) Willd. Świdnik k. Lublina, na ziemi w lesie sosnowym. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym na ziemi.
8. *P. malacea* (Ach.) Funck. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym na ziemi.
9. *P. rufescens* (Weis) Gumb. Kazimierz Dolny, na skraju lasu sosnowego.

*Lecideaceae.*

10. *Lecidea parasema* Ach. Czemierniki, na korze drzew i krzewów. Kazimierz Dolny, na korze wierzb przydrożnych. Puławy, w parku na korze graba i kasztanowca.
11. *Lecidea (Psora) ostreata* (Hoffm.) Schaer. Kazimierz Dolny, na korze sosn. Czemierniki, na starym płocie koło leśniczówki.
12. *Bacidia luteola* (Schrad.) Mudd. = *B. rubella* (Ehrh.) Mass. Puławy, w parku na korze wierzb i klonu. Kazimierz Dolny, na korze wierzb przydrożnych.

*Cladoniaceae.*

- \*13. *Cladonia (Cladina) impexa* Harm. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.  
— *Cl. impexa* Harm. *laxiuscula* (Del.) Sandst. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym. Czemierniki, w lesie sosnowym.
- \*14. *Cl. mitis* Sandst. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
15. *Cl. rangiferina* (L.) Web. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
16. *Cl. sylvatica* (L.) Harm. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.

- \*17. *Cl. tenuis* Floerk. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- \*18. *Cl. (Cenomyce) bacillaris* Nyl. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 19. *Cl. cenotea* (Ach.) Schaer. Czemierniki, w lesie sosnowym u nasady pni drzew. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 20. *Cl. chlorophaea* Flk. Niemce, w lesie sosnowym. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 21. *Cl. coniocraea* (Flk.) Wain. Świdnik k. Lublina, u nasady pnia brzozy. Czemierniki, w lesie sosnowym. Niemce, w lesie sosnowym. Kazimierz Dolny, u nasady sosny w lesie.
- \*22. *Cl. cornutoradiata* Coem. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 23. *Cl. deformis* Hoffm. Kazimierz Dolny w lesie sosnowym.
- 24. *Cl. degenerans* (Floerf.) Spreng. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 25. *Cl. digitata* Schaer. Czemierniki, w lesie sosnowym na pniu sosny. Kazimierz Dolny, u nasady pnia sosny.
- 26. *Cl. fimbriata* (L.) Fr. Niemce, w lesie sosnowym.
- 27. *Cl. furcata* (Huds.) Schrad. Czemierniki, w lesie sosnowym. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 28. *Cl. gracilis* (L.) Willd. var. *chordalis* Flk. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- *Cl. gracilis* (L.) Willd. var. *dilatata* Hoffm. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 29. *Cl. macilenta* (Hoffm.) Nyl. Czemierniki, na starym płocie koło leśniczówki.
- \*30. *Cl. ochrochlora* Flk. Niemce, w lesie sosnowym u nasady pnia sosny.
- \*31. *Cl. pleurota* (Floerk.) Schaer. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 32. *Cl. rangiformis* Hoffm. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 33. *Cl. squamosa* (Scop.) Hoffm. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- 34. *Cl. uncialis* (L.) Web. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.
- \*35. *Stereocaulon condensatum* Hoffm. Czemierniki, na skraju lasu. Kazimierz Dolny, w lesie sosnowym.

#### *Acarosporaceae.*

- \*36. *Sarcogyne pruinosa* (Sm.) Mudd. Kazimierz Dolny, na ścianie baszty i na płocie kamiennym.

#### *Pertusariaceae.*

- 37. *Pertusaria amara* (Ach.) Nyl. Czemierniki, na korze graba w lesie mieszanym. Puławy, w parku na korze drzew.
- 38. *P. discoidea* (Pers.) Malme. Kazimierz Dolny, na korze kasztanowca (*Aesculus*) przydrożnego.
- 39. *P. Henrici* (Harm.) emend. Erichs. Kazimierz Dolny, na korze drzewa przydrożnego.
- 40. *P. leioplaca* (Ach.) Schaer. Czemierniki, na korze leszczyny (*Corylus*) w lesie mieszanym.

*Lecanoraceae.*

- \*41. *Lecanora (Aspicilia) calcarea* (L.) Smft. Kazimierz Dolny, na zaprawie murarskiej płotu kamiennego.
- 42. *L. (Eulecanora) allophana* (Ach.) Röhl. Kazimierz Dolny, na korze wierzb i grusz przydrożnych.
- 43. *L. carpineae* (L.) Wain. Czemierniki, na korze modrzewi i starym płocie. Kazimierz Dolny, na korze wierzb przydrożnych.
- 44. *L. chlarona* (Ach.) Nyl. Czemierniki, na korze olchy. Leśń. Minkowice, na korze osiki.
- 45. *L. dispersa* (Pers.) Fke. Kazimierz Dolny, na skałach wapiennych i murach. Puławy, na murze pałacu.
- \*46. *L. galactina* Ach. Kazimierz Dolny, na odłamie wapiennej skały, wmurowanej w ścianę starego śpichrza.
- 47. *L. Hageni* Ach. Czemierniki, na starym płocie. Kazimierz Dolny, na płocie.
- 48. *L. intumescens* Rebert. Czemierniki, na korze graba w lesie mieszanym.
- \*49. *L. symmictera* Nyl. Kazimierz Dolny, na płocie drewnianym. Czemierniki, na korze olchy i na płocie.
- 50. *L. varia* (Ehrh.) Ach. Czemierniki, na korze olchy i na płocie koło leśniczówki. Kazimierz Dolny, na starym płocie.
- 51. *L. (Placodium) saxicola* (Poll.) Ach. Kazimierz Dolny, na starych murach.
- \*52. *Lecania cyrtella* (Ach.) Oliv. Kazimierz Dolny, na korze tarniny (*Prunus spinosa*).
- 53. *Phlyctis argenta* (Ach.) Körb. Czemierniki, na korze dębu w lesie mieszanym.
- 54. *Candelariella vitellina* (Ehrh.) Müll. Puławy, na murze pałacu. Kazimierz Dolny, na kasztanowcu przydrożnym.
- \*55. *C. xanthostigma* (Ach.) Nyl. Kazimierz Dolny, na starym płocie. Ludwinów k. Czemiernik, na płocie.

*Parmeliaceae.*

- 56. *Parmeliopsis ambigua* (Wulf.) Nyl. Kazimierz Dolny, na korze sosn.
- 57. *Parmelia (Hypogymnia) physodes* (L.) Ach. Pospolita w całym terenie na korze różnych drzew.
- 58. *P. tubulosa* (Schaer.) Bitter. Czemierniki, na korze olchy.
- 59. *P. (Euparmelia) caperata* (L.) Ach. Czemierniki, w lesie mieszanym na grabie.
- \*60. *P. exasperatula* Nyl. Czemierniki, na korze olchy.
- 61. *P. fuliginosa* (Fr.) Nyl. Czemierniki, na korze dębu i olchy w lesie mieszanym.
- *P. fuliginosa* (Fr.) Nyl. var. *laetevirens* (Flot.) Nyl. Czemierniki, na korze graba w lesie mieszanym.
- 62. *P. furfuracea* (L.) Ach. Pospolita w całym terenie na korze różnych drzew. Czemierniki, na starym płocie koło leśniczówki.

63. *P. revoluta* Flk. Świdnik k. Lublina, na korze brzozy. Czemierniki, na korze olchy.
64. *P. subaurifera* Nyl. Kazimierz Dolny, na starym płocie. Czemierniki, na korze świerka. Świdnik k. Lublina, na korze drzew.
65. *P. sulcata* Taylor. Pospolita w całym terenie na korze różnych drzew. Kazimierz Dolny, na korze sosen i kasztanowca. Świdnik k. Lublina, na korze drzew przydrożnych. Czemierniki, na korze modrzewia.
- \*66. *P. verruculifera* Nyl. Kazimierz, na kasztanowcach przydrożnych i starym słupie. Minkowice, na korze osiki.
- *P. verruculifera* Nyl. var. *conspurcata* Hillm. Kazimierz Dolny, na korze drzew przydrożnych.
67. *Cetraria islandica* (L.) Ach. Ludwinów k. Czemiernik, w lesie sosnowym.
68. *C. pinastri* (Scop.) Röhl. Kazimierz Dolny, na korze sosny w lesie sosnowym. Lubartów, w lesie sosnowym na korze sosny.

### *Usneaceae.*

69. *Evernia prunastri* (L.) Ach. Gatunek pospolity na całym terenie. Czemierniki, na korze modrzewia i olchy. Kazimierz, na starym płocie.
- \*70. *Ramalina baltica* Lettau. Czemierniki, na korze dębu w lesie mieszanym i na starym płocie przy leśniczówce.
71. *R. farinacea* Ach. Kazimierz Dolny, na korze tarniny.
72. *R. fraxinea* (L.) Ach. Wierzby nad jez. Siemień koło Parczewa. Leśn. Minkowce, na korze osiki.
73. *R. pollinaria* Ach. Gatunek pospolity na całym terenie. Puławy, na korze klonu. Wierzby nad jez. Siemień koło Parczewa. Czemierniki, na korze dębu w lesie mieszanym. Kazimierz Dolny, na korze drzew przydrożnych. Leśn. Minkowice, na korze dębów.
74. *Usnea hirta* (L.) Wigg. ssp. *villosa* (Ach.) J. Motyka. Czemierniki, na korze modrzewi.
- \*75. *U. Wasmuthii* Räs. Czemierniki, na korze modrzewia. Gatunek nowy dla Polski. (Ozn. J. Motyka).
76. *U. comosa* (Ach.) Röhl. ssp. *similis* Mot. Czemierniki, na gałęziach drzew.

### *Caloplacaceae.*

- \*77. *Protoblastenia rupestris* (Scop.) Strn. (= *Blastenia rupestris*). Kazimierz Dolny, na skale wapiennej kamieniołomu.
- \*78. *Caloplaca pyracea* (Ach.) Th. Fr. Kazimierz Dolny, na starym płocie.
79. *C. cerina* (Ach.) Th. Fr. Leśn. Minkowice, na korze osiki nad jez. Wielkim.
80. *C. citrina* (Hoffm.) Th. Fr. Kazimierz Dolny, na ścianie starej stodóły i na płocie.
- \*81. *C. decipiens* (Arn.) Strn. Kazimierz Dolny, na murze baszty i starych budynków.

*Theloschistaceae.*

82. *Xanthoria candelaria* Arn. Puławy, na korze wierzb w parku.
83. *X. parietina* Th. Fr. Gatunek pospolity na całym terenie. Kazimierz Dolny, na korze wierzb, gruszy, tarniny i starym słupie. Czemierniki, na płocie. Leśn. Minkowice, na korze osiki.
84. *X. polycarpa* Ehrh. Rieber. Kazimierz Dolny, na starym płocie.

*Physciaceae.*

85. *Physcia aipolia* (Ach.) Nyl. Kazimierz Dolny, na korze wierzb, kasztanowców i grusz przydrożnych. Wierzby nad jez. Siemień.
86. *Ph. ascendens* Bitter. Kazimierz Dolny, na korze wierzb przydrożnych.
87. *Ph. caesia* (Hoffm.) Nyl. Czemierniki, na starym płocie
88. *Ph. ciliata* (Hoffm.) D. R. = *Ph. obscura* (Ehrh.) Lynge. Leśn. Minkowice, na korze osiki nad jez. Wielkiem.
89. *Ph. grisea* (Lam.) Zahlbr. Kazimierz, na korze drzew przydrożnych. Czemierniki, na korze dębu w lesie.
- \*90. *Ph. nigricans* (Fke.) Stzbg. em. D. Rietz. Wierzby nad jez. Siemień k. Parczewa.
91. *Ph. orbicularis* (Neck.) D. Torre et Sarnth. = *Ph. virella* (Ach.) sensu Lynge. Kazimierz Dolny, na gruszy i klonie przydrożnym, oraz na płocie. Wierzby nad jez. Siemień k. Parczewa.
92. *Ph. pulverulenta* (Schreb.) Nyl. Leśn. Minkowice, na korze osiki. Kazimierz Dolny, na korze kasztanowców i grusz przydrożnych. Wierzby nad jez. Siemień k. Parczewa.
- *Ph. pulverulenta* (Schreb.) Nyl. var. *argyphaea* (Ach.) Nyl. Leśn. Minkowice, na korze osiki. Puławy, na korze wierzb w parku.
93. *Ph. stellaris* (L.) Nyl. Kazimierz Dolny, na korze gruszy.
94. *Ph. tenella* (Scop.) Bitter. B. pospolity gatunek na całym terenie. Kazimierz Dolny, grusza przydrożna. Leśn. Minkowice, na korze osiki. Wierzby nad jez. Siemień k. Parczewa.
95. *Anaptychia ciliaris* (L.) Koerb. Kazimierz Dolny, na płocie. Leśn. Minkowice, na korze osiki nad jez. Wielkiem.

RÉSUMÉ.

Au commencement de son travail l'auteur fait la mention d'une note de V. P. Sawicz sur le lichens du district de Puławy, qui fut passée sous silence par T. Sulma dans son dernier travail intitulé: „Beiträge zur Kenntnis der Flechtenflora des Lubliner Hügellandes” (Acta Soc. Bot. Pol. vol. XII. Warszawa 1935).

L'auteur présente ensuite la liste de 95 espèces de lichens qui furent recueillies en juillet de 1931 aux environs

de Kazimierz Dolny surtout. De ces 95 espèces 23 furent récoltées pour la première fois sur ce terrain; elles sont marquées sur la liste par une étoile. Une seule espèce — *Usnea Wasmuthii* Räs. — est nouvelle pour la flore des lichens de Pologne.

*Institut de Botanique Générale de l'Univ. de Poznań.*

---